

Verordening onderscheidingen Gooise Meren 2016

De raad van de gemeente Gooise Meren;

gelezen het voorstel van 4 januari 2016, nr. RV2016.007

Overwegende dat:

- Door de fusie van de gemeenten Bussum, Muiden en Naarden de vaststelling van de Verordening regelende de instelling en het toekennen van onderscheidingen gemeente Gooise Meren 2016 noodzakelijk is;
- Overwegende dat het wenselijk is regels vast te stellen voor de wijze waarop de gemeente haar grote waardering en erkentelijkheid tot uiting kan brengen voor door inwoners, niet inwoners, verenigingen, stichtingen en soortgelijke instanties verrichte prestaties of geleverde diensten, waardoor zij de lokale gemeenschap aan zich hebben verplicht;

Gelet op artikel 149 van de gemeentewet

b e s l u i t :

vast te stellen de volgende:

Verordening regelende de instelling en het toekennen van onderscheidingen Gooise Meren 2016

HOOFDSTUK 1 ONDERSCHIEDINGEN GOOISE MEREN

Artikel 1 Instelling

Als blijk van waardering worden ingesteld de 'Zilveren legpenning van de gemeente Gooise Meren', de 'Vrijwilligersprijs van de gemeente Gooise Meren' en de 'Jongerenonderscheiding van de gemeente Gooise Meren'

HOOFDSTUK 2 ZILVEREN LEGPENNING GOOISE MEREN

Artikel 2 Zilveren Legpenning van de gemeente Gooise Meren

De Zilveren legpenning van de gemeente Gooise Meren kan worden toegekend als blijk van hoogste waardering en erkentelijkheid aan personen, instellingen, verenigingen, stichtingen en soortgelijke rechtspersonen die de gemeente of haar kernen door langdurige en bijzondere verdiensten of anderszins aan zich hebben verplicht.

Artikel 2.1 Vormgeving

Het college stelt de vormgeving en uitvoering van de erepenning vast in overleg met het presidium. In elk geval draagt de erepenning aan één zijde het wapen van de gemeente Gooise Meren.

Artikel 2.2 Toekenning

De toekenning van de legpenning geschiedt door de gemeenteraad, op voordracht van het college van burgemeester en wethouders, het presidium gehoord. Over de voordracht wordt beraadslaagd in een besloten vergadering. Besluiten tot toekenning van de legpenning worden genomen met tweederde meerderheid van het getal der zitting hebbende raadsleden.

Artikel 2.3 Uitreiking

De uitreiking geschiedt jaarlijks op een door het college in overleg met het presidium te bepalen vast moment. Wanneer daartoe naar het oordeel van het college een bijzondere aanleiding bestaat, kan de uitreiking ook plaats vinden tijdens een bijzondere gelegenheid. De uitreiking geschiedt door de burgemeester, namens de gemeenteraad.

Artikel 2.4 Bijhouden register

Van de toekenning van de Zilveren legpenning van de gemeente Gooise Meren wordt een register bijgehouden, waarin tevens worden opgenomen de door de fusiegemeenten Bussum, Naarden en Muiden in het verleden toegekende Gouden of Zilveren legpenningen dan wel onderscheidingen van vergelijkbaar niveau.

HOOFDSTUK 3 VRIJWILLEGERSPRIJS GOOISE MEREN

Artikel 3 Vrijwilligersprijs van de gemeente Gooise Meren

De vrijwilligersprijs van de gemeente Gooise Meren kan worden toegekend als blijk van waardering aan een vrijwilliger, groep van vrijwilligers of vrijwilligersorganisatie, die zich op een bijzondere manier binnen de kernen van de gemeente heeft ingezet voor de lokale gemeenschap en daarbij uitzonderlijke maatschappelijke bewogenheid, offervaardigheid en of onbaatzuchtige liefde tot de medemens heeft getoond.

Artikel 3.1 Vormgeving

Gelet op het behoud van de identiteit en eigenheid van de kernen heeft de vrijwilligersprijs de vormgeving, gelijk aan de bestaande, sterk aan de kernen verbonden verschijningsvormen, te weten:

- a. voor de kern Bussum: de Kleine Johannes;
- b. voor de kern Naarden: het Naardens Compliment;
- c. voor de kernen Muiden en Muiderberg: De Roemer.

Artikel 3.2 Toekenning

Eenieder wordt in de gelegenheid gesteld een kandidaat voor te dragen voor de vrijwilligersprijs. Een toetsingscommissie, bestaande uit de fractievoorzitters en de portefeuillehouder Welzijn, die tevens het voorzitterschap vervult, beoordeelt de voordrachten en stelt voor elke aan de orde zijnde kern van de gemeente Gooise Meren een of meerdere kandidaten voor. Het college van burgemeester en wethouders beslist over toekenning van de vrijwilligersprijzen, de toetsingcommissie gehoord.

Artikel 3.3 Uitreiking

De uitreiking geschiedt jaarlijks op een door het college te bepalen moment en op een wijze, die aansluit op de tradities in de betrokken kern van de gemeente.

HOOFDSTUK 4 JONGERENONDERSCHEIDING GOOISE MEREN

Artikel 4 De Jongerenonderscheiding van de gemeente Gooise Meren

De Jongerenonderscheiding van de gemeente Gooise Meren kan worden toegekend als blijk van waardering aan een of meerdere ingezetenen in de leeftijd tot 21 jaar, die zich van anderen heeft of hebben onderscheiden door langdurige onbaatzuchtige hulp of zeer bijzondere incidentele inzet en daarmee anderen tot voorbeeld zijn.

Artikel 4.1 Vormgeving

De jongerenonderscheiding bestaat uit een nader door het college vorm te geven te stellen trofee en een cadeaubon.

Artikel 4.2 Toekenning

Eenieder wordt in de gelegenheid gesteld een kandidaat voor te dragen voor de jongerenonderscheiding. Een jury, bestaande uit de portefeuillehouder jeugd, tevens voorzitter, tenminste één raadslid en minimaal 3 vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties binnen de gemeente, beoordeelt de voordrachten en beslist aan welke kandidaat of kandidaten de jongerenonderscheiding wordt toegekend.

Artikel 4.3 Uitreiking

De uitreiking geschiedt jaarlijks op een door het de portefeuillehouder jeugd te bepalen moment. Wanneer daartoe naar het oordeel van genoemde portefeuillehouder een bijzondere aanleiding bestaat, kan de uitreiking ook plaats vinden tijdens een bijzondere gelegenheid. De uitreiking geschiedt door de portefeuillehouder jeugd.

HOOFDSTUK 5 slotbepalingen

Artikel 5 Nadere regels

Het college van burgemeester en wethouders kan met in acht name van de voorgaande nadere regels stellen voor de uitvoering van deze verordening. Daar waar deze verordening niet in voorziet, beslist het college van burgemeester van wethouders.

Artikel 9 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als 'Verordening regelende de instelling en het toekennen van onderscheidingen der gemeente Gooise Meren 2016'.

Artikel 11 Slotbepaling

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na publicatie.
2. Met de inwerkingtreding van deze verordening vervallen de volgende gemeentelijke regelingen:
 - a. bij raadsbesluit in 1966 vastgestelde "Zilveren legpenning" van de gemeente Naarden;
 - b. bij collegebesluit in 2006 vastgestelde "Naardens compliment" van de gemeente Naarden;
 - c. bij collegebesluit in 2012 vastgestelde "Vestingster" van de gemeente Naarden;
 - d. bij raadsbesluit in 2008 vastgestelde "De Roemer" van de gemeente Muiden;
 - e. bij raadsbesluit in 1987 vastgestelde "Legpenning" van de gemeente Bussum;
 - f. bij raadsbesluit in 1978 vastgestelde "Kleine Johannes" van de gemeente Bussum;

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren op 4 januari 2016.

De voorzitter

De griffier

TOELICHTING

Op landelijk niveau zijn er verschillende mogelijkheden om maatschappelijk breed gedragen waardering te laten blijken aan personen, bedrijven en instanties. Zo mogen bijvoorbeeld de benoeming in een van de Koninklijke Ridderorden, de predikaten Koninklijk of Hofleverancier, de Koninklijke Erepenning, maar ook onderscheidingen van de Stichting Carnegie Heldenfonds of van de Maatschappij tot Redding van Drenkelingen bekend worden verondersteld.

Toch bestaat er van oudsher ook op lokaal niveau behoefte aan een mogelijkheid om als blijk van grote waardering en erkentelijkheid personen, verenigingen, stichtingen of soortgelijke instanties te onderscheiden wanneer zij zich op een bijzondere wijze verdienstelijk hebben gemaakt voor de gemeenschap, anderen tot voorbeeld zijn of anderszins die waardering verdienen.

Zo werden er door raden of colleges van de gemeenten Bussum, Naarden en Muiden bij verordening diverse onderscheidingen ingesteld, die vanwege de verschillende doelgroepen, afwijkende toekenning-criteria en procedures niet zonder meer kunnen worden samengevoegd in het kader van de harmonisatie van regelgeving.

Naast de onderlinge verschillen zijn er in hoofdlijnen echter ook overeenkomsten. Dit als uitgangspunt nemende kunnen de onderscheidingen in drie categorieën worden ingedeeld, namelijk de gouden of zilveren legpenning, een blijk van waardering gericht op vrijwilligers (te weten De Kleine Johannes, het Naardens Compliment en De Roemer) en, vrij recent, de jeugdonderscheiding (de Vestingster en de Bussumse Belofte, alhoewel deze laatste formeel nog niet bekrachtigd is).

Het in stand houden van onderscheidingen in de aangegeven categorieën voorziet duidelijk in een behoefte. Een door de gemeenteraad toe te kennen hoge onderscheiding en een vrijwilligersonderscheiding en jeugdonderscheiding die door of namens het college worden toegekend. Steeds weer blijkt dat de ontvangers verrast en dankbaar zijn voor de waardering die zij ontvangen voor betoonde maatschappelijke betrokkenheid of onbaatzuchtige inzet. Een onderscheiding, waardoor zij anderen als voorbeeld worden gesteld en waarvan een stimulerende werking uit kan gaan.

Indien onderscheidingen in de drie categorieën ook door de gemeente Gooise Meren worden ingesteld, dan kan per categorie voor de harmonisatie het volgende worden opgemerkt:

De Legpenning

In Bussum bestaat onderscheid tussen de Gouden en Zilveren Legpenning voor personen. In Naarden is het verlenen van het Ereburgerschap feitelijk afgeschaft en kan de Zilveren Legpenning worden toegekend aan personen, verenigingen en stichtingen. In beide verordeningen wordt gesproken van 'de gemeente aan zich verplicht hebben', hetgeen het gewichtige karakter van de onderscheiding onderstreept. Omdat verenigingen en stichtingen door langdurige of bijzondere prestaties ook aan het criterium kunnen voldoen lijkt een beperking van de doelgroep tot uitsluitend personen (inwoners en in bijzondere gevallen niet inwoners) niet voor de hand te liggen.

De toekenning van deze hoge onderscheiding door de gemeenteraad op voorstel van het college, na overleg met het presidium, zal een groot draagvlak moeten hebben onder de inwoners. In Naarden geldt daarvoor bij besluitvorming het vereiste van een gekwalificeerde meerderheid van 4/5 van het aantal zitting hebbende raadsleden. In Bussum is dit dat niet bepaald, zodat een nipte meerderheid voldoende is. Dit geeft naar onze mening onvoldoende blijk van een breed draagvlak. Het aanhouden van een gekwalificeerde meerderheid van 2/3 van het aantal zitting hebbende leden lijkt ons evenwel toereikend om van een breed draagvlak onder de bevolking te kunnen spreken.

Vervolgens dient de vraag te worden beantwoord of voor deze hoge gemeentelijke onderscheiding (nog) een verschil in gradatie in goud of zilver zou moeten bestaan. Het criterium 'de gemeente aan zich verplicht hebben' vereist een inzet van grote betekenis en waarde voor de gemeente, de kernen van de gemeente c.q. de inwoners. Een inzet die elk van de kandidaten naar eigen kunnen en vermogen zal hebben betoond en die geleid heeft tot de constatering dat die inzet door een ruime meerderheid van de inwoners wordt gewaardeerd. Omdat steeds voldaan moet zijn aan het zelfde criterium is het maken van onderscheid in de waardering daarvoor eigenlijk niet gewenst. In het voorstel is dan ook uitgegaan van de Zilveren Legpenning, als hoogste gemeentelijke onderscheiding.

Voor de Muidense onderscheiding 'De Roemer, die zich eveneens richt op inwoners, verenigingen en instellingen, geldt als criterium 'bijzondere prestatie' waardoor deze van iets lichtere aard lijkt en wordt meegenomen bij de categorie vrijwilligersprijzen.

De vrijwilligersprijzen

De Kleine Johannes, het Naardens Compliment en De Roemer zijn in zeker zin vergelijkbaar, alhoewel er zeker ook verschillen zijn. De doelgroep van de Kleine Johannes omvat slechts natuurlijke personen of groepen van personen, terwijl die van de andere twee ook verenigingen, stichtingen en/of vrijwilligersorganisaties omvatten. De criteria waaraan voldaan moet zijn, lopen evenmin geheel gelijk, doch steeds gaat het wel om bijzondere vrijwillige, onbaatzuchtige prestaties voor de medemens. Ook de

toekenning loopt niet synchroon, noch qua procedure noch qua datum. De toekenning geschiedt in alle gevallen niet door de gemeenteraad, maar op voordracht van inwoners door of namens het college, al dan niet na beoordeling in een toetsingscommissie.

Wat deze onderscheidingen wel gemeen hebben, is hun verbondenheid met de eigen gemeente, zeker waar het betref de Kleine Johannes (van Frederik van Eeden) en De Roemer (Roemer Visscher). Gelet op die verbondenheid sprak de Muider gemeenteraad zich in 2008 al uit om in het toekomstig kernen-beleid te streven naar handhaving.

Conform de in de Visie op de nieuwe gemeente Gooise Meren opgenomen aandacht voor het behoud van de eigenheid en identiteit van de kernen Naarden, Muiden, Muiderberg en Bussum verdient het daarom aanbeveling deze drie afzonderlijke onderscheidingen te handhaven.

Om te komen tot een werkbaar geheel is het echter wel noodzakelijk om de criteria en procedures te uniformeren.

De jeugdprijs

De Bussumse Belofte, die in de vorm van een bronzen legpenning in februari 2014 voor het eerst werd uitgereikt, is formeel nog niet geregeld. Met een beoogde doelgroep van jeugd tot 21 jaar wijkt het af van de Naardense Vestingster, die kinderen in basisschoollleeftijd tot doelgroep heeft. De ervaring in Naarden leert dat uitbreiding van de doelgroep tot 21 jarigen wenselijk kan zijn. Het vergroot de mogelijkheid tot het doen van voordrachten. Muiden heeft geen specifieke jeugdprijs.

De Bussumse Belofte en de Naardense Vestingster zijn, gelet op het korte bestaan, nog niet zodanig in de lokale gemeente verankerd dat om die reden het afzonderlijk voortbestaan zou moeten worden bepleit. Voorgesteld wordt om tot invoering van één jeugdprijs voor de gemeente Gooise Meren over te gaan.